

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№1 (251)

29 січня 2018 року

Видається з 1933 року

До 85-річчя газети «Учитель»

ЧЕКАЄМО НА КОЖЕН НОМЕР

До літа 1941 року іменинниця виходила як багатотиражка і мала назву «За більшовицького педагога», з 1946 року, після повернення педінституту з евакуації, газета називалася «За сталінські кадри».

У 1956 році, з настанням хрущовської відлиги, газета одержала нову, більш демократичну назву «Учитель». Від цього часу редактурами газети були М. Гетьманець, Н. Дніпровська, А. Гулак, Т. Станковська, А. Кувеньова. З 28 січня 1995 року редактором стала І. Бикова, а «Учитель» — знову багатотиражною. Через 6 років за підтримки ректорату газета отримала власну комп'ютерну базу для набору та верстки.

За ці роки газета завоювала авторитет не тільки серед багатотисячної колективної спільноти, але й у журналістських колах Харківщини. Тільки у 2017 році «Учитель» стала переможницею в обласному конкурсі Національної спілки журналістів «Часопис» у номінації «Краща галузева газета» і в конкурсній формі вузівських газет «Літопис» у номіна-

ції «Кращий комп'ютерний дизайн» завдяки верстальнику «Учителя» Василю Березовському.

Щорічно з газетою співпрацюють близько 120 громадських кореспондентів. Багато з тих, хто починав друкуватися в газеті «Учитель», стали професійними журналістами. Редакція вдячна нашим постійним дописувачам з кола студентів і професорсько-викладацького складу університету, завдяки матеріалам яких газета є цікавою, сучасною та актуальною. Свою творчу енергію, вигадку, знання віддають газеті редактор Юлія Лебеденко, верстальник Василь Березовський, коректор Олена Карпенко.

Дякуємо випускникам, які у важкий час підтримують газету. І ще хочеться сказати — про нашого читача, розумного, допитливого, вимогливого,

сучасного, який чекає на кожен номер газети, який надсилає в редакцію свої статті, нариси, фото, вказує на недоліки, дарує свої ідеї. Дякуємо всім, хто

допомагає нашій вічно молодій газеті бути улюбленою та затребуваною.

І. Бикова, головний редактор газети «Учитель»

Студент року—2017

VIVAT ВІДМІННИКИ, НАУКОВЦІ, ЛІДЕРИ, ВОЛОНТЕРИ, СПОРТСМЕНИ І ТВОРЧІ ОСОБИСТОСТІ!

24 січня 2018 року в університеті відбулося традиційне свято «Студент року—2017», на якому відзначені кращі студенти 2017 року в таких номінаціях:

У номінації «Відмінник навчання»: **Литвин Ліна Володимирівна** — юрфак, 4 курс; **Кришталь Дар'я Сергіївна** — худграф, 2 курс; **Смірнова Аліна Василівна** — ф-т мистецтв, 4 курс; **Панов Олександр Юрійович** — фізмат, 5 курс; **Левандовський Євген Ігорович** — ф-т ФВ і спорту, 4 курс; **Мамонтова Катерина Сергіївна** — укр. мовно-літерат. ф-т імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка, 4 курс; **Міклаєва Ольга Іллівна** — ф-т славістики, 2 курс; **Литвин Анна Олександрівна** — ф-т психології і соціології, 4 курс;

Стрельцова Віта Володимирівна — природничий ф-т, 2 курс; **Клець Аліна Олександрівна** — істфак, 4 курс; **Нужненко Любов Олександрівна** — істфак, 4 курс; **Савицька Карина Олегівна** — ф-т іноземн. філології, 3 курс; **Солодка Ганна Ігорівна** — економфак, 4 курс; **Пшиченко Анастасія Ігорівна** — ф-т дошк. освіти, 4 курс.

У номінації «Кращий науковець»: **Губанова Олександра Русланівна** — ф-т мистецтв, 4 курс; **Лустенко Ірина Віталіївна** — фізмат, 4 курс; **Шевченко Юлія Дмитрівна** — укр.

мовно-літерат. ф-т імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка, 3 курс; **Псарьова Марина Дмитрівна** — ф-т славістики, 6 курс; **Божко Олексій Олександрович** — ф-т психології і соціології, 4 курс; **Турчинова Аліна Ігорівна** — природничий ф-т, 2 курс; **Ляхович Вікторія Василівна** — ф-т початкового навчання, 4 курс; **Петренко Олександр Володимирович** — істфак, 4 курс; **Чеботарева Дар'я Сергіївна** — ф-т іноземної філології, 6 курс; **Ільїна Дар'я Володимирівна** — ф-т дошкільної освіти, 6 курс.

У номінаціях «Лідер студентського самоврядування» відзначено **34 студенти**, «Художня творчість та виконавська майстерність» — **33 студенти**, «Кращий волонтер» — **17 студентів**, «За високі спортивні досягнення» — **15 студентів**.

Усім переможцям у номінаціях буде вручено пам'ятне посвідчення та стрічки «Студент року—2017».

Вітаємо кращих студентів університету та бажаємо нових досягнень і перемог!

Навчальна частина

Олімпійська спілка

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ПРАПОР В УНІВЕРСИТЕТІ

З метою підтримки, розвитку та пропаганди олімпійського руху в ХНПУ імені Г.С. Сковороди, в системі громадського об'єднання Спортивний клуб університету, було створено нову структурну одиницю «Олімпійська спілка».

Почесним Президентом Спілки є член виконкому відділення НОК України в Харківській області, ректор І.Ф. Прокопенко. Головою Спілки призначено члена виконкому відділення НОК України в Харківській області, Президента Федерації легкої атлетики Харківської області, проф. А.В. Губу. Співголовою Спілки є член виконкому відділення НОК України в Харківській області, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, проф. М.О. Олійник.

16 січня 2018 року на засіданні виконкому університету було урочисто вручено ОЛІМПІЙСЬКИЙ ПРАПОР та календар НОК України декану факультету фізичного виховання і спорту, доценту **В.А. Коробейнику** та кращим спортсменам факультету, Майстрам спорту України: **Махоніну Олексію** (фехтування), **Будянській Аліні** (художня гімнастика) та **Хомякову Олександр**у (тхеквондо).

І. Кривенцова, доцент, голова Спортклубу

Святкова традиція

ВЕЧОРНИЦІ ЗАПАЛЮЮТЬ ВОГНІ

Для позитивного завершення надскладного 2017-го року з його ліцензійними й акредитаційними справами, набором першокурсників, стипендіальним протоколом викладачі українського мовно-літературного ф-ту вирішили зробити передноворічні вечорниці.

Гостинна, по-святковому прикрашена хата (помешкання Українського культурного цен-

тру) відкрила свої двері для всіх охочих — і з рідного факультету, і наших колег-симпатиків з факультету іно-

земної філології, і тих, хто завітав як гості з усіх усюд. І навіть господиня хати (доц. С.О. Марцин) не дуже вже й наполягала на роботі (ну хіба збіжжя перебрати для господарських потреб, щоб заслужити дозвіл на розваги), а взагалі — весело провели час у святковому спілкуванні, жартах, конкурсах. Посмакували народними стравами й засолами, прийняли колядників з Молодіжного центру, які щедро засіяли хату народними колядками й зерном на щастя, здоров'я й добро. А ще були дотепні змагання скоромовників, відгадування народних загадок (таких, що й не второпаш, про що ж ідеться), переспівів зимових пісень. І навіть подивилися свіжі новини на телеканалі «Х + Н * П + У» (здогадалися, якому?) — з цікавими й несподіва-

ними інтерв'ю відомих на факультеті людей, з репортажами зі стажування наших колег на Марсі (кафедра марсіанської літератури та арканумської мови). Усе — по-справжньому, у студії з креативними ведучими й пультом звукооператора, і головне — захопливими відеосюжетами.

Традиційно на вечорниці завітав свяятий Миколай (декан факультету К.Ю. Голобородько) у супроводі вокального етногурту «Жоржини» й роздав усім новорічні пряники-гостинці, бо колектив добре попрацював минулого року, є гарні результати в навчанні й науці. Ну й звичайно ж, були співи й танці. Тож передноворічні вечорниці на українському мовно-літературному факультеті вдалися!

Ю. Лебеденко, доц. кафедри укр. мови

Вокальний гурт «Жоржини»

22 січня — День Соборності України

Починаючи з дня підписання в 1919 році Акта возз'єднання Української Народної Республіки (УНР) і Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР), який називають ще Актом Злуки, щорічно 22 січня українці відзначають День соборності України. Фактом підписання документа українці перед усім світом маніфестували про неподільність українських земель, про єдність і солідарність свого народу.

У рамках всеукраїнської акції «Об'єднаймо Україну» було розвернуто найдовший український

прапор. Розпочалася акція 23 серпня 2017 року в Станиці Луганській, куди було привезено жовто-блакитне полотно. До січня 2018 року спільне полотнище передавалося з області до області, доповнюючись стандартними прапорами територіальних одиниць з надписами усіх населених пунктів України. Акція з'єднання двох частин полотна в День Соборності України між собою в єдиний прапор відбулася в День Соборності України. До розгортання прапору було залучено більш як 700 осіб.

О. Петренко, IV курс, голова СНТ істафку

Привітання

Шановні студенти, викладачі та співробітники університету, читачі та шанувальники газети «Учитель»!

Щиро вітаю всіх Вас із 85-річчям університетської газети!

За час свого існування газета мала різні назви, формати, наклади. Змінювались редактори та кореспонденти, читачі та дизайнери, але ось уже 65 років, з 1953 року, газета носить гідну назву — «Учитель». І це не випадково, тому що наша газета така ж вимоглива, сучасна та улюблена, як і вчитель у нашому суспільстві.

Протягом 85 років газета залишається надійною скарбницею університетської пам'яті, літописцем найважливіших університетських подій. Навчання та дозвілля студентів, натхнення наукова та виховна діяльність професорів та викладачів, непомітна, але така важлива і відповідальна праця співробітників, відображена зусиллями численних громадських кореспондентів на шпальтах газети, і є важливим засобом формування нових і нових поколінь учителів, громадян, патріотів і професіоналів.

Бажаю членам редакційної колегії і кореспондентському активу подальших успіхів, нових рубрик, творчого куражу, сміливості, принциповості, залишатися такою ж неповторною, як і український Учитель!

Ректор університету І.Ф. Прокопенко

Шановні колеги!

У цей святковий день щиро радіємо вашим здобуткам, вашій самобутності й професійності. За 85 років газета «Учитель» стала для студентів і викладачів університету надійним орієнтиром у навчанні й у науці, у творчості й спорті.

Бажаю й надалі газеті та її колективу зберігати свої традиції, бути сучасною, надихати своїх численних читачів на плідну працю, до творчості, дискусій, пробуджувати громадянську відповідальність, негавомовність, навчати толерантності, неупередженості, чесності. Творчого куражу, сміливості, принциповості, залишатися такою ж щасливою доло!

Олександр Голуб, Голова Харківської обласної організації Національної Спілки журналістів України, заслужений журналіст України

Щиро вітаємо наших колег з днем народження газети «Учитель»!

Упевнені, що за 85 років університетська газета стала улюбленим виданням викладачів, співробітників та студентів вишу, адже газета є сучасною, відвертою, об'єктивною, тематично багатогранною.

Бажаємо вам легкого слова, натхнення, численних дописувачів, поваги та любові читачів!

Вікторія Захаревич, гол. ред. газети «Медичний університет» ХНМУ

З днем народження, «Учителю»!

Нехай ваша газета завжди залишається яскравою, цікавою, молодою, затребуваною, чесною. Бажаємо Вам натхнення, читацького визнання, великих тиражів, міцного здоров'я!

Редактори газети «Харківський університет» ХНУ імені В.Н. Каразіна

Дорогий Учителю!

Пишемо назву газети-ювіляра без «лапок», бо й справді ваша газета є Учителем багатьох поколінь молоді, яка присвятила себе благородній місії наставництва й просвіти. Вона протягом десятиліть крокує поруч із колективом славетного педагогічного вузу і є гідною його багатих традицій, робить величезний внесок у виховання нових учителів для України, даючи їм разом із Університетом путівку в життя.

Нехай ще довгі роки читачі черпають із ваших шпальт актуальну інформацію, розум і натхнення!

Редакція газети «Політехнік» НТУ «Харківський політехнічний інститут»

Шановні колеги!

Щиро вітаємо вас із 85-ю річницею від дня заснування газети «Учитель». Сторінки видання сповіщують про самобутню історію та сьогодення університету, духовність і високу моральність студентів, викладачів, співробітників закладу. Нині це не лише засіб інформування про перебіг життя університету, а й справжній літописець його історії.

Упевнені, з першого випуску «Учитель» став улюбленим виданням, адже газета є широкою, відвертою, об'єктивною, мудрою, тематично багатогранною.

Шановні колеги, бажаємо вам усім міцного здоров'я, творчого неспокою, непохитності в досягненні задумів та планів. Зичимо вам і надалі такого ж переконливого слова, читацького визнання, натхнення й невинного руху вперед!

Колектив редакції газети «Vivat Lex!» Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Шановні колеги!

Щиро сердечно вітаємо вас зі значною подією — 85-річчям газети «Учитель»! Ювілейні дати — це завжди спогади про минуле, нові значущі події та плани на майбутнє. Бажаємо вам творчого натхнення, гострого пера, вдячних читачів, добробуту й процвітання на довгі роки.

О. Васильовська, гол. редактор газети «Автотранспорт» ХНАДУ

2

Курси

ПЕРЕПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

З 10 по 14 січня 2017 року тривали курси підготовки вчителів початкових класів до роботи в умовах Нової української школи.

Програму розробили Інститут підвищення кваліфікації, перепідготовки та факультет початкового навчання ХНПУ імені Г.С. Сковороди. У межах програми відбувалися семінари, практикуми, тренінги з питань запровадження нових методик навчання грамоти (доц. І.В. Цепова), уроків літературного читання (доц. А.А. Ємець, О.М. Коваленко), інтегрованих уроків праці (ст. викл. Н.О. Довгопола, І.В. Глінка), мовної підготовки молодших школярів (доц. Н.М. Чернушенко), проблематики математичної та природничої освіти (доц. Л.І. Титаренко, Л.П. Старікова), інтегрованого курсу «Культура доброчесності» (проф. К.А. Юр'єва). Переконавшись, що курси сприятимуть установленню конструктивного діалогу між нашим ВНЗ та вчителями початкових класів міста Харкова та області.

Закордонний досвід

СТАЖУВАННЯ У ВІЛЬНЮСІ

З 15 по 28 листопада викладачі укр. мовно-літ. ф-ту Н.П. Нестеренко, О.О. Полозова, Ю.О. Тимченко проходили стажування в Університеті Миколаша Ромеріса (Литва) і поділилися враженнями з нашими читачами про університет та систему освіти в Литві.

Університет Миколаша Ромеріса (MRU) — ВНЗ у Вільнюсі — налічує близько 21500 студентів. Навчання в ун-ті проводиться литовською та англійською мовами. До складу ун-ту входять два навчальні кампуси у Вільнюсі, один навчальний кампус у Каунасі, наукова лабораторія і чотири студентські гуртожитки.

Ун-т Миколаша Ромеріса має п'ять ф-тів: ф-т економіки і управління фінансами, права, політики та менеджменту, соціальних технологій, громадської безпеки, Бізнес і Медіа школа. У партнерстві з Мідлсекським ун-том (Лондон, Велика Британія) і з Dongseo University (Пусан, Південна Корея) Ун-т Миколаша Ромеріса пропонує навчання за більш ніж 70 програмами на ступінь бакалавра, магістра і доктора. Основні предмети навчання: бізнес, комунікації, економіка, фінанси, історія, менеджмент, інформатика, право, філологія, філософія, політологія, психологія, державне управління, громадська безпека, соціологія і соціальна діяльність. Система освіти внз побудована за аналогією до вищої освіти в країнах Європи, заснована на принципах Болонського процесу.

В ун-ті проводяться фундаментальні та прикладні наукові дослідження; внз бере участь у національних і міжнародних науково-дослідних програмах і проектах. З 2006 року ун-т пропонує спільні магістерські навчальні програми і заохочує своїх студентів для отримання двох дипломів різних вузів і країн.

Дипломи ун-ту визнаються в усьому світі.

Освіта в Литві має 3 рівні. Початкова освіта передбачає відвідування дитиною дитячого садка з 3-річного віку. Вона є обов'язковою і триває 4 роки. Річна вартість навчання — близько 1000 євро.

Середня освіта в Литві будується за непрофільною модульною системою. Провести в школі потрібно 10 років, після чого — вступити до коледжу або продовжити навчання протягом ще 2-х років. Склавши іспити з литовської мови і трьох предметів на вибір, школярі отримують атестат про повну загальну середню освіту, який відкриває перед ними двері ун-тів. Середня освіта безкоштовна. Вища освіта передбачає можливість отримання ступеня бакалавра (3–4 роки), магістра (1–2 роки) і доктора наук (3–4 роки).

Конкурс

ЗНАВЦІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ВИПРОБОВУЮТЬ СВОЇ СИЛИ

16 грудня 2017 року відбулися відрізки дві масштабні й вагомі для кожного прихильника української мови події: обласні етапи XVIII Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яценка та VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської і студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Змагання проводиться з метою сприяння утвердженню державного статусу української мови в країні, піднесення її престижу серед української та студентської молоді, виховання пошани до культури і традицій українського народу.

Обласний етап цих престижних турнірів стартував одночасно в один день в усіх регіонах України за завданнями, підготовленими головами журі відповідних конкурсів для кожної категорії учасників, зокрема філологічного, гуманітарного й негуманітарного профілів. Змагання розпочалось урочисто. Із вітальним словом до учасників звернувся представники Департаменту освіти, адміністрації закладів, представники творчої інтелігенції, голови журі.

До початку конкурсів студенти ретельно готувалися: крім лекційних та практичних занять, майбутні учасники перегорнули не одну купу книжок, читали поради викладачів, перешерстили інтернет-простір з метою підвищити свій рівень знання мови й літератури. Тож попередній тур конкурсу, що відбувся в стінах нашого закладу, показав, хто може змагатися далі.

Завдання на обласних етапах передбачали виявити не лише рівень фактичних знань студентів, а також їхні творчі здібності.

Тож за результатами змагання на конкурс імені Т.Г. Шевченка у категорії «Гуманітарний напрям підготовки» (усього 34 учасники) почесне II місце посіла студентка III курсу українського мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка **Юлія Шевченко**, яка показала свій потужний потенціал у творчій роботі (Юлія, до речі, постійна учасниця літературного гуртка на ф-ті). Ще дві третьокласниці, Тетяна Кравлева та Яна Чашка, ввійшли в десятку крашків (5 і 9 місце відповідно).

На конкурс імені Петра Яценка відзначилися студентка IV курсу **Катерина Мамонтова**, яка посіла III місце в категорії «Філологічний напрям підготовки».

Вітаємо наших призерок та бажаємо їм подальших успіхів і перемог на наступному етапі!

Ю.М. Лебеденко, доц. каф. укр. мови

Нова українська школа

СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ

Концепція Нової української школи та прийнятий у вересні 2017 року ВР України закон «Про освіту» дали старт стратегії розвитку середньої освіти.

У центрі уваги нової української школи перебуває дитина як індивідуальність, а її батьки стають рівноправними партнерами в здобутті освіти. Крім того, школа буде співпрацювати з позашкільними закладами освіти, враховуючи та розвиваючи індивідуальні здібності кожної дитини. Учителю зможе реалізувати авторські навчальні програми, обирати підручники, визначати методи і стратегії навчання, допоможе батькам здобути спеціальні знання про розвиток дитини.

Як провідний напрям розвитку освіти передбачено автономію школи. Учительський колектив зможе самостійно складати навчальний план і програми з обов'язкових та варіативних предметів. Керівника школи обиратимуть на конкурсних засадах терміном до 5 років, але не більш як два терміни поспіль. Запроваджується рівноправність доступу та прозорість до бюджетного фінансування закладів освіти всіх форм власності. Зокрема, школи будуть зобов'язані оприлюднювати всі кошти, які надходять не лише з бюджету, а й з інших джерел (меценати, батьки, спонсори). Для підтримки дітей з особливими потребами буде зrealізовано принцип «гроші ходять за дитиною».

Концепція всьляго підтримує інклюзивну освіту, на яку в бюджет 2018 року вперше закладено субвенцію. Для учнів з особливими потребами створять умови для навчання спільно з однолітками, буде запроваджено індивідуальні програми розвитку, можна буде отримати психолого-педагогічний супровід та провести корекційно-реабілітаційні заходи. Буде продовжуватися робота з поступового ліквідування інтернетів, аби дитина залишалася в сім'ї і навчалася в інклюзивному класі.

За словами Міністра освіти Л.М. Гриневич, у нову українську школу має прийти умотивований учитель. Усвідомлюючи те, що наші студенти — це якраз майбутні вчителі нової української школи, ми розробили низку заходів, що допоможуть їм швидко зорієнтуватися в нових умовах. Так, на ф-ті зреалізовано пілотний проект «Школа професійного зростання». Кожен наш студент один день на тиждень проводить навчання на базі школи, де й формує провідні професійні компетенції. Ми скоригували свої навчальні програми відповідно до вимог сьогодення: підготовка вчителя початкових класів передбачає вивчення особливостей роботи з обдарованими дітьми, організацію позашкільного дозвілля, роботи в умовах інклюзії, спеціальних корекційних методик. Ми свідомі того, що до нас звернуться й вчителі-практики, які потребуватимуть перепідготовки. Сьогодні спільно з Інститутом підвищення кваліфікації, перепідготовки розроблено орієнтовні програми, погоджено стратегію такої роботи з міським та обласним департаментами освіти, викладачі-методисти готові до апробації семінарів з питань роботи вчителя в умовах нової української школи.

Л.П. Ткаченко, зав. каф. теорії і методики викладання філол. дисциплін у початковій школі

У фокусі кафедри

ЖИТТЯ В ПЕДАГОГІЦІ

Особливе місце на всіх рівнях системи освіти посідає викладач-педагог: його професіоналізм, моральне обличчя, особистісні якості, ставлення до педагогіки як науки й навчальної дисципліни, до студентів та колег.

У сучасних умовах надзвичайно складно працювати викладачем ВНЗ, зокрема викладачем педагогічних дисциплін: стрімко змінюються завдання освіти, пріоритети, домінуючі парадигми, інтереси й мотиви студентської молоді, умови життєдіяльності тих, хто навчає, й тих, кого навчають. Це об'єктивно вимагає пошуку нових підходів в організації навчально-виховного процесу в педагогічних закладах освіти, який відкриває перед ними двері ун-тів. Середня освіта безкоштовна. Вища освіта передбачає можливість отримання ступеня бакалавра (3–4 роки), магістра (1–2 роки) і доктора наук (3–4 роки).

У контексті зазначеного варто сказати добрі слова тим педагогам, які власною педагогічною діяльністю утверджували й утверджують ідеали добра, справедливості, милосердя й любові до студентів і професії за будь-яких умов і обставин.

У різні часи на кафедрі працювали віддані педагогіки, педагогічні справи професори А.І. Зільберштейн, Л.Д. Попова, І.Т. Федоренко, С.Ю. Балбелко, доц. Н.О. Мажаєва та ін. На високому рівні викладали вони теоретичні основи педагогіки, творчо проводили практично-семінарські заняття, керували аспірантами, а головне — були лекторами-майстрами, справжніми науковцями, наставниками молоді.

На засадах інтеграції, єдності, толерантності, на високому науково-методичному рівні 20 років керувала кафедрою д.п.н., проф., член кореспондент НАПН України В.І. Лозова. Візреч людяності й професіоналізму, Валентина Іванівна сформувала міцний, потужний професорсько-викладацький колектив кафедри педагогіки, створила власну наукову школу. Її учні д.пед. н., професори О. Попова, Т. Рогова, Л. Рибалко, к.пед. н., доценти Л. Калашнікова, В. Смагін, О. Лазарева, Г. Дейниченко, М. Пісочка, В. Гриньов, ст. викл. Л. Пасько продовжують традиції свого вчителя, а професори складають основу, фундамент кафедри і мають статус золотого її фонду. Склад кафедри поповнився досвідченими й молодими докторами педагогічних наук, професорами Л. Зеленською, І. Трубавіною, С. Васильєвою, С. Лупаренко.

Особливістю кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи є те, що на ній органічно поєднуються досвід і молодість, оптимізм і прогностичність, фундаментальність і постійний креатив. Так, для викладачів кафедри, зокрема к.п.н., доцентів Т. Собченко, А. Балаціної, О. Башкір, О. Кін, А. Цапко, педагогічна діяльність також стала сенсом їхнього життя. Струмочком творчості, оптимізму, прагненням до нового, бажанням оновлювати новими освітніми технологіями вони збагатили роботу кафедри.

Навчальний процес неможливий без діяльності лаборантів кафедри, їхньої допомоги в підготовці занять. Л. Головашкіна, О. Корнюш, В. Гуріна, завжди відгукуються на прохання й запити студентів.

Керувати такою кафедрою і легко, і складно. Легко, бо всі члени кафедри — досвідчені люди, професіонали; складно, бо це особистості з власними інтересами, бажаннями, прагненнями, амбіціями, особливим розумінням тієї чи тієї ситуації, справи.

Але для всіх викладачів кафедри у справі навчання й виховання майбутніх учителів спільним є любов до студентів, до професії вчителя, до педагогіки як науки і мистецтва, до навчальної дисципліни, що викладають.

С.Т. Золотухіна, проф., зав. каф. загальної педагогіки і ПВШ

Наукова бібліотека

СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО АРХІВУ

Перспективним напрямом діяльності бібліотеки є створення власного електронного архіву (ЕА) — інституційного депозитарію, робота над яким розпочата з вересня 2016 року.

З метою інформування про вимоги до розміщення наукових публікацій у репозитарію, передачі електронних документів до Електронного каталогу 27 вересня 2017 року проведено семінар для лаборантського складу «Спільна робота бібліотеки і кафедр ун-ту».

У 2017 році наукова бібліотека продовжила проектну діяльність: участь у формуванні галузевого реферативного інформаційного ресурсу з педагогіки та психології, започаткованого ДНПБ імені В.О. Сухомилинського. Бібліотекою у 2017 році підготовлено реферативну інформацію із фахового збірника ун-ту «Педагогіка та психологія» (вип. № 49–52 за 2017 рік) для загальнодержавного реферативного бази даних «Україніка наукова» та її паперового варіанту УРЖ «Джерело. Сер. 3 Соціальні та гуманітарні науки. Мистецтво»; участь у регіональному проєкті «Єдина картка читача», мета якого — надання студентам та науковцям вишів Харкова інформації про наявність та місцезнаходження в бібліотеках-учасницях (26) навчальних та наукових видань, можливості роботи з ними.

Для отримання ліцензування спеціальностей структурних підрозділів ун-ту бібліотекою протягом року виконувались розгорнуті довідки про книгозабезпечення спеціальної навчальною літературою. Для науковців ун-ту проведено понад 300 консультацій щодо визначення індексів УДК, ББК, авторського знаку.

Усім користувачам бібліотеки — студентам, викладачам, аспірантам, які звертались до бібліотеки з темами, було надано фахову допомогу в добір літератури і складанні тематичних списків.

Одним із важливих рейтингових показників вузівської бібліотеки є її видавнична діяльність. Протягом останнього року співробітниками довідково-бібліографічного відділу бібліотеки було підготовано низку бібліографічних показників: 3 науково-допоміжних показники: «Докторські та кандидатські дисертації, захищені в ХНПУ імені Г.С. Сковороди в 2016 році», «Автореферати докторських та кандидатських дисертацій, отриманих в ХНПУ імені Г.С. Сковороди в 2017 р.», «Колекція рідкісних та цінних видань наукової бібліотеки ХНПУ імені Г.С. Сковороди». 2 рекомендаційних показники: «Інклюзивна освіта в Україні: шляхи від теорії до практики», «Україна: незалежність здобута і втрачена. До 100-річчя подій Української революції 1917–1921 рр.».

НБ протягом усього 2017 року активно долучалася до заходів, які проводились в ун-ті, а саме: забезпечувала інформаційний супровід міжнародних науково-практичних конференцій у вигляді книжкових виставок.

Протягом року працівники бібліотеки активно проводили виховну роботу зі студентами ун-ту, в тому числі із національно-патріотичного виховання. НБ представлена і у соціальній мережі Фейсбук, де було зареєстровано контактну групу бібліотеки.

Перспективи розвитку НБ пов'язані з розширенням доступу користувачів до всевітніх наукових баз даних, подальшим наповненням репозитарію працями науковців ун-ту, продовженням роботи з накопичення повнотекстових електронних ресурсів за профілем ун-ту та наданням віддаленого доступу до них, участю у всеукраїнських проєктах, у виховних і просвітницьких заходах підрозділів ун-ту.

О.Г. Коробкіна, директор НБ, **О.І. Романовська**, зав. науково-методичного відділу НБ

Психологічна служба

ЛУДОМАНІЯ Й ІНШІ НЕБЕЗПЕКИ ВІРТУАЛЬНОГО СВІТУ

У зв'язку зі стрімким розвитком комп'ютерних технологій збільшуються можливості навчатися, обговорювати проблеми, знайомитися та спілкуватися з друзями, навіть переноситися в будь-яку країну світу, дізнаватися про її культуру та традиції.

Проте слід зазначити, що мережа Інтернет містить у собі реальні загрози як для дорослих, так і для дітей. Так, збільшується кількість інтернет-залежних людей, у яких відбувається порушення контакту з реальним світом через задоволення актуальних потреб у віртуальній дійсності. Всесвітня організація охорони здоров'я наголошує на визнанні інтернет-залежності психічним порушенням. У сучасній системі кодування хвороб ця проблема ще не виділена з поведінкових адикцій та розглядається як «інші розлади звичок та потягів» (F63.8). Обговорюється питання про внесення інтернет-залежності до американської класифікації хвороб DSM-V, що свідчить як про поширення проблеми, так і про визнання її сучасним суспільством.

Виділяють декілька видів інтернет-залежності: патологічна пристрасть до комп'ютерних ігор, прагнення здійснювати покупки, постійне бажання знаходити нову інформацію, пристрасть до знайомств та спілкування в мережі. Серед молоді однією з найбільш поширених є **лудоманія**, або **гемблінг**, — патологічна пристрасть до ігор, особливо комп'ютерних та онлайн. У результаті досліджень встановлено, що пристрасть до ігор частіше стає проблемою чоловіків, але жінки переносять порушення втричі важче і менш успішно піддаються терапії. Крім соціальних наслідків (обмеження спілкування з рідними, відмова від навчання, утрата професійних, родинних, матеріальних цінностей), лудоманія має негативний вплив на здоров'я: невротизація, депресія, порушення діяльності мозку та серцево-судинної систем. Але найбільшу небезпеку несуть смертельні ігри, такі як: «Синій кит», «Фей», «Білий ведмідь», — що впливають на психіку людей, доводять до самогубства. Уповноважений Президента України з прав дитини Микола Кулеба в грудні 2017 року попередив про поширення в Україні нової суїцидальної гри «Червона сова». Її принцип такий самий, як і в сумовісних «Синіх китах». Спочатку учасників заманоють у гру, потім надсилають їм повідомлення, за якими потрібно перейти (воно ніби викладає помилку) на сторінку в інтернеті. Завдяки цьому посиленню «куратори» отримують інформацію про адресу користувача. Основне завдання — постійно бути online, миттєво відповідати на повідомлення кураторів, які відправляють 24/7. Якщо учасник відмовляється виконувати завдання, його шантажують тим, що володіють інформацією про адресу, і погрожують покарати не лише його, а й родичів. Майбутніх жертв куратори шукають через друзів граців, які повинні розповідати про однокласників та рідних. Відтепер кіберполіція ще пильніше аналізує соцмережі: нещодавно виявили близько 100 адрес кураторів, серед яких були і діти, і студенти.

Основними причинами формування інтернет-залежності є порушення самоцінності, міжособистісних відносин та регуляції власного стану збудження. Саме ці явища характеризують період юнацтва, тому психологічна служба ВНЗ здійснює постійний супровід професійного та особистісного зростання студентів. З метою попередження інтернет-залежності серед студентів проводиться психологічна індивідуальна та групова діагностика. Для виявлення залежності від ігор використовуються спеціалізовані тести: тест інтернет-залежності К. Янга, шкала інтернет-залежності С. Чена, найбільш популярною є шкала SOGS (GamblingsScreen). Велике значення має пропаганда психологічних знань про лудоманію, її наслідки, причини формування залежності, формування правильної ставлення до ігор. Під час тематичних бесід та диспутів студенти усвідомлюють, що зловмисники використовують прийом маніпуляції поведінкою, методи тиску. Так, інформації відносно ір-адреси недостатньо для того, щоб дізнатися про фактичне місце перебування особистості. Проводиться групова робота соціально-психологічної спрямованості (командоутворення, тренінг ефективності спілкування, розвиток упевненості в собі, зниження тривожності), спрямована на захист психічного здоров'я та формування позитивної життєвої перспективи в студентів.

А. Даниліч-Скакун, викл. каф. філософсько-психологічної антропології

На виконання Плану заходів з проведення у грудні 2017 року Всеукраїнського тижня права, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України, викладачі та студенти юридичного факультету провели відкриті лекції, науково-практичні семінари, засідання дискусійного та дебатного клубів, наукових гуртків. Зокрема з ініціативи декана юридичного факультету Віктора Олександровича Процевського було проведено круглий стіл з представниками ДВС у Харківській області з питань реформування ДВС в Україні, ігрові модельні судові засідання та засідання комісії з трудових спорів, екскурсії до суду та багато інших заходів. У цій статті ми знайомимо читачів «Учителя» з найбільш цікавими із проведених заходів.

МОДЕЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ З ТРУДОВИХ СПОРІВ

У рамках «Тижня права» на юридичному ф-ті було проведено модельне засідання комісії з трудових спорів.

З розвитком судової реформи в Україні, набранням чинності нового Цивільного процесуального кодексу все чіткіше окреслюється необхідність для сучасного юриста не тільки вміти вигравати справи в суді, скільки не доводити правовий конфлікт до суду, намагатись використувувати всі законні досудові способи розв'язання спору, які б улаштували всі його сторони. За такої потреби «оживає» такий призабутий практикою орган досудового врегулювання індивідуальних трудових спорів, як комісія з трудових спорів, котра, до речі, відповідно до положень судової реформи знов стає обов'язковим первинним органом розгляду трудового спору. Тому майбутнім юристам украї важливо знати специфіку правової регламентації створення та діяльності комісії з трудових спорів і вміти використовувати її примирний потенціал для розв'язання суперечок, які повсякчас виникають у трудових відносинах.

Тож у рамках «Тижня права» на юридичному ф-ті було проведено модельне засідання комісії з трудових спорів, у якому брали участь студенти III та IV курсів. Розглядаючи справу про законність притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності, студенти під керівництвом викладачів з трудового права відстоювали свої правові позиції у справі, наводили юридичну аргументацію, фактичні докази та отримали необхідний досвід, як у представництві інтересів сторін трудового спору, так і в ролі членів комісії з трудових спорів. Такі модельні засідання мають стати доброю традицією на юридичному ф-ті.

В.О. Процевський, д.ю.н., професор, декан юридичного факультету

ДЕРЖАВНІ РЕФОРМИ 2017 РОКУ — У ЖИТТЯ!

Активна фаза євроінтеграційного процесу, у який вступає Україна, передбачає реформування практично всіх сфер життя суспільства. 2017 рік був багатий на реформи.

Цього року були прийняті та поступово впроваджуються освітня, пенсійна, судова та медична реформи. Для осягнення основних положень цих реформ у рамках «Тижня права» на юрфаці доцентами О.М. Лук'яничковим та Д.О. Новіковим був організований круглий стіл «Уперед до реформ: погляд у майбутнє України». Студенти та викладачі ф-ту підготували доповіді та презентації з найбільш важливих та спірних питань згаданих чотирьох реформ. У підсумку на основі сформованих плід-

ною дискусією поглядів учасники круглого столу вдосконалили свої правову правові знання з питань реформування освіти, охорони здоров'я, судової системи та пенсійного забезпечення. Як підкреслили організатори та учасники круглого столу, отримані відомості вельми актуальні та потрібні сучасному юристу, який серйозно ставиться до своєї професії та якому не байдужа доля України.

Д.О. Новіков, к.ю.н., доц. каф. цивільно-правових дисциплін, господарського та трудового права

ЕКСКУРСІЇ ДО СУДУ

Студенти 24 групи юрфаку на чолі з координатором з виховної роботи О.А. Андрюшковою відвідали Київський районний суд м. Харкова.

Мета заходу полягала в «пізнанні» судової системи й судового процесу. Майбутні юристи змогли познайомитися з апаратом суду, відвідати його структурні підрозділи, бути присутніми на одному із судових засідань: цивільному провадженні досить цікавої і спірної справи.

Студенти змогли оцінити роботу судді, поспостерігати за поведінкою учасників і розібратися в усіх тонкощах судового процесу. «Звичайно, ми отримали великий досвід і, безумовно, у подальшому це допоможе нам у вивченні цивільного права і процесу», — відзначив один із майбутніх юристів.

Не гаючи часу, студенти застосували отримані знання на практиці. На одному з семінарських занять із цивільного права, розбираючи завдання, вони влаштували своє судове засідання, де спробували себе в ролі суддів, адвокатів, позивачів і відповідачів, попрацювали в написанні позовів і, спираючись на чинні нормативні акти, ухвалили судові рішення.

Крім того, молоді люди відвідали ще одне не менш цікаве судове засідання в тому ж суді, яке стосувалося кримінального права. Після того змогли зробити аналіз двох виробництв, порівняти стадії процесу і його проведення. Також хлопці могли оцінити роботу не тільки судді та захисників, як у цивільному провадженні, а й роботу слідчого і прокурора. «Ми були присутні на засіданні, де розглядалася справа про молоду людину, яка неодноразово здійснював крадіжки. Вважаю, що суддя був строгий при винесенні рішення, але справедливий», — ділитись враженнями одна зі студенток.

Альона Худєва, староста 24 групи юрфаку

Корифеї

ПІДСУМКИ 65-РІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відомий літературознавець, професор, доктор філологічних наук Михайло Федосійович Гетьманець підготував та надрукував у видавництві «Майдан» тритомник власних праць, у якому він підбиває підсумки майже 65-річної науково-педагогічної діяльності.

Основа 1-го тому — монографія «Каяла», яку науковець присвятив першому в історії кінному походу Ігорєва війська за ймовірним маршрутом і описові добутих нових достовірних фактів. Є в цьому томі абсолютно нові відомості про велику свого часу країну Булгарію, є знахідки краєзнавчого характеру.

Другий том — це розповідь про власну багаторічну педагогічну діяльність ученого, критичний аналіз сучасного стану педагогічної науки і практики. Одна з найважливіших ідей 2-го тому — у минулому нашої середньої та вищої школи треба бачити не тільки негативне, а й те позитивне, що зробило наш народ один із найосвіченіших у світі.

В основі 3-го тому — мемуари «Про себе і про час», а також оповідання, нариси, критичні статті на різні теми.

На жаль, наклад 3-томника невеликий, проте Михайло Федосійович по одному примірнику передав на кафедри усевітньої літератури ф-ту славістики, в бібліотеки, а також на кафедри історії й педагогіки.

Упевнені, що студенти, аспіранти та молоді науковці знайдуть багато цікавого та корисного в цій, сподіваємось, не останій праці відомого науковця.

А. Козлова, доц. каф. всевітньої л-ри

Международное сотрудничество

ЧЕТВЕРТЬ ВЕКА ДРУЖБЫ

25 лет назад, в далеком 1993 году, руководством нашего ун-та был заключен, как покажет время, очень продуктивный «Договор о дружбе и сотрудничестве между ХНПУ имени Г.С. Сковороды и Хэбейским педагогическим университетом (КНР).

За два с половиной десятилетия наши вузы получили огромный опыт международного сотрудничества в образовательной и культурной сферах и, конечно, в плане чисто человеческого общения. Около 100 преподавателей с обеих сторон полу-

«Наша группа этим летом отпраздновала 20 лет окончания ун-та. Конечно, вспоминали, как под вашим руководством на 1 курсе учили русский язык, как мы после занятий вечером приходили к вам, чтобы попрактиковаться в устной речи. Каждый ощутил себя тем самым

не забывает его и читает много книг на русском. Ли Феньжу — «Бизнес-вумен». Ли Хунь Мин и Ли Лигень поженились, живут в Пекине. Она занимается бизнесом с Россией. Он после службы в армии работает чиновником в мэрии Пекина. Цзинь Лянху, Хуань Миншу и Тун Гуйся —

чили возможность не только помочь вузу-партнеру в подготовке специалистов из числа студентов, изучающих русский язык на ф-те русского языка в г. Шидзяджуан и китайского языка на ф-те иностранной филологии нашего ун-та, но и лучше узнать культуру, историю, изучить традиции, повысить квалификацию, закончить магистратуру, защитить кандидатские диссертации, написать совместные статьи, учебники и даже найти свою судьбу в дружественной стране. Благодаря преподавателям из КНР, специальность «китайский язык» в нашем ун-те обрела достаточно весомую научную и методическую базу.

Мы хотим познакомить наших читателей с письмом, которое недавно пришло из Китая. Думается, что оно могло быть адресовано любому из наших преподавателей, работавших в Хэбейском педагогическом ун-те.

«зеленым» студентом, который стеснялся выражать свои мысли на русском языке и боялся быть непонятым. Вы воспитали нас, как мама или папа, научив не только языку, но и культуре другого народа. В Китае есть поговорка: «Если человек хоть один день был учителем, то стал отцом для учеников». Мы многого добились за эти годы. Я — гид-переводчик вот уже с 20-летним стажем. Туристы часто хвалят уровень моего русского, а я всегда рассказываю им о Вас, моем первом преподавателе. Цуй Юэцзи, пройдя сумасшедший конкурсный отбор, работает переводчиком на ТВ канале CCTV русский. Сяо Вэйхуа стал офицером, закончил аспирантуру и докторантуру, в звании подполковника был переводчиком во время военных учений в рамках ШОССЕ. Лянь Биньчао закончил аспирантуру и работает в Пекинском Ун-те Иностранных Языков. И хотя русский язык не стал его профессией, он

«большие люди» — начальники в полиции. Сун Нин Син — начальник отдела кадров в крупной компании в г. Шенжень. Цуй Шу Ман, Чжан Цунли, Сяо Чжен, Юй Цзипен, Доу Юн Ся, Чжан Цзичи — Ваши коллеги — преподаватели. Сей Тянь Чжи — гид-переводчик и преподаватель. Лю Цинь — редактор изд-ва Государственного Административного Ин-та. Ин Цан Дун — финансист в Шанхае. Лю Янчун — каллиграф и бизнесмен.

Вы наш первый (а для многих единственный) педагог русского языка, который с таким огромным терпением учил нас каждому слову, каждому слогу. Божь мой, как же это было тогда сложно! Для всех нас встреча с Вами была значимой в нашей жизни. Русский язык стал для нас вторым родным языком, и в этом, безусловно, Ваша заслуга. Мы к Вам относимся с безграничным уважением и любовью. От имени всей группы — Чжан Хунь Лей»

ЮРИСТИ ВІДПРАЦЮВАЛИ МОВНИЙ ХИСТ!

У рамках проведення Тижня права на юридичному ф-ті відбулися студентські дебати.

Організований за класичними англійськими правилами в межах сторін «уряд-опозиція», цей безперечно потрібний майбутньому юристу захід дав можливість його учасникам висловити аргументовану позицію із запропонованих питань. Запекла боротьба шістьох команд не залишила байдужими інших студентів юрфаку, які спостерігали та підтримували своїх колег на шляху до перемоги. Переможницею дебатів виявилась команда у складі В. Васильченка та Д. Щербини, які отримали від журі найвищі оцінки та продемонстрували високий рівень обізнаності в правових, соціальних та політичних питаннях, значний словниковий запас та вміння володіти аудиторією. Дебати на юрфаці вже стали доброю традицією, яка з року в рік залучає все більше охочих продемонструвати та покращити ораторські здібності.

О.М. Лук'яничков, к.ю.н., доц., заст. декана з навч. роботи

СТУДЕНТИ — АКТИВНІ УЧАСНИКИ ТИЖНЯ ПРАВА

Відзначення Всеукраїнського Тижня права традиційно вже не може оминати студентів-правників.

За підтримки нашого декана, Віктора Олександровича Процевського, та завідувачки кафедри цивільно-правових дисциплін, господарського та трудового права Олени В'ячеславівни Москаленко, студенти юрфаку взяли участь у правовому брейн-ринзі. Наша команда в складі Єлизавети Деркач, Психислава Неживи, Анастасії Сахно, Аліни Гедюн і Євгенія Буця, капітана команди, змагалась у X Всеукраїнському правовому ВІП-турнірі серед студентів юридичних ф-тів ВНЗ України і показала гарний результат серед 24 команд-учасників. Організаторами заходу були Міністерство юстиції України спільно з Координаційною радою молодих юристів України при Міністерстві юстиції України. Метою турніру є сприяння розвитку правової культури студентської молоді, виховання поваги до права в Україні, підвищення рівня правових знань та уміння застосовувати їх на практиці. Важливою метою проведення заходів у рамках Тижня є інформованість населення з питань прав людини. Так, для студентів Харківського коледжу Державного ун-ту телекомунікацій нашими студентами була прочитана лекція на тему «Поняття та протидія корупції в суспільстві». Проведення відповідних заходів дозволить консолідувати зусилля та поєднати цілі державних органів, приватних та громадських інституцій у напрямі утвердження й забезпечення прав і свобод людини, що є головним обов'язком держави.

Євгеній Буця, 55-М групи юрфаку, голова ССМ ф-ту

Волонтери

ЗАГІН «ОКСИМОРОН» У ДІЇ

Волонтери українського мовно-літературного ф-ту в рамках щорічної акції «Миколай приїде до кожного» сумлінно відпрацювали помічниками Миколая впродовж цілого тижня. Студенти II–IV курсів улаштували справжнє свято для вихованців Харківського психоневрологічного диспансеру № 1, БО «Трохи вогню» та НВК імені В.Г. Короленка. Ігри, розваги, пісні та хороводи, танцювальний флешмоб, солодкі подарунки від Миколая — усе це викликало такі щирі посмішки на обличчях малечі та вдячність учителів за небайдужість до їхніх вихованців.

Напередодні новорічних свят волонтерський загін «Оксиморон» відвідав Харківський обласний психоневрологічний диспансер. Ми мали змогу попрацювати з дітьми молодшого шкільного віку і зрозуміли, наскільки педагогічна діяльність важлива у наш час і для нас, майбутніх педагогів. Разом з дітками створили «Карту бажань», пограли, усі дітки отримали подарунки. Приємно було бачити їхні щасливі очі. Саме заради таких моментів наш комітет активно працює!

Щорічно волонтерський загін українського факультету відвідує дитячі

будинки, диспансери та благодійні фонди, активно співпрацює з керівництвом цих закладів. Наше завдання — допомагати діткам, сприяти розвитку їхніх здібностей і активному відпочинку, організовувати заходи для дитячого дозвілля. ССМ укр. ф-ту вдячна всім, хто допоміг у зборах коштів.

Творити добро — це не завжди легка справа, але лише тоді ти здатен відчувати всю вдячність цілого світу в людських очах, сповнених щирості й задоволення.

Ю. Черногуз, III курс, укр. мовно-літ. ф-т, голова волонтерського загону «Оксиморон»

ПЕРЕДНОВОРІЧНЕ ДИВО ЛЮДСЬКИХ СЕРДЕЦЬ

Студенти-волонтери нашого ун-ту 12 грудня відвідали дитячий вихованців комунального закладу «Харківський обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей» (вул. Краснодарська 102-А). Завчасно ми дізнались, що є багато речей, які терміново потрібні дітям, адже без них казка в стінах цього дитячого будинку може не відбутись. Нами були придбані новорічні іграшки у кількості 71 шт., а також чешки для дівчат і хлопців — 36 пар (білого і чорного кольорів) за гроші, зібрані ф-тами на університетському ярмаркові під час «Тижня студентського самоврядування». Частину мате-

ріальної допомоги для придбання подарунків надали волонтери Аля Безліс і Катерина Зінченко. Також ми допомогли діткам Ізюмського інтернату і Зеленоградського будинку дитини, для яких були придбані і відправлені 56 наборів новорічних солодощів, круасанів і соків. Крім цього, студенти істафу взяли волонтерську участь у заході, який проводився у м. Харкові, і мали змогу допомогти людям з обмеженими можливостями.

Ми щиро вдячні людям, які знайшли сили й час, аби зробити життя дітей кращим!

Л. Водяницька, II курс, голова волонтерського комітету істафу

ІСПИТИ СКЛАЛИ ДОБРЕ

Для нас, іще вчорашніх школярів, іспити стали першим справжнім випробуванням.

Особливо складними здалися теоретичні дисципліни з великою кількістю нових термінів. Найскладнішим було очікування й напружена атмосфера в ун-ті, яка змусила нас повірити, що сесія — це проблема, яку неможливо вирішити, але не так страшний чорт, як його малюють. Допомогло те, що протягом семестру ми не пропустили занять, а ще в нас були дуже

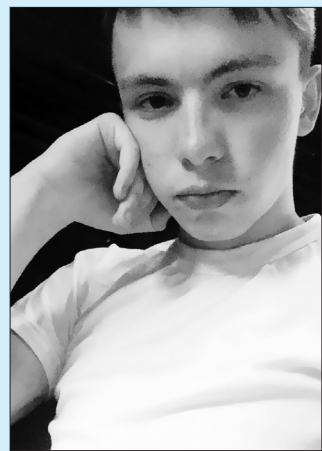
гарні викладачі з японської мови (Ю.Г. Локшина) та з англійської (О.В. Єгорова та О.О. Шухова). Ми відчуємо прогрес у вивченні іноземних мов порівняно зі школою. Справжнім подарунком для нас стали новорічні канікули, що допомогли відпочити від навчання і набратися сил.

Студенти 15 англо-японської групи вирішили написати статтю в газету разом

Перший семестр у першокурсника Максима Пілецького, голови Ради першокурсників ф-ту психології та соціології, пройшов без труднощів.

Я з 9 класу вирішив, що буду вступати на ф-т психології, бо подобається допомагати людям вирішувати проблеми. Мої одногрупники виявилися дуже комунікабельними, так що проблем з адаптацією до нових студентських буднів не було. Ми багато спілкуємось і в університеті, і в соцмережах. З перших тижнів сподобались такі предмети, як Практикум із загальної психології (викладає Н.Г. Скрипник) та Вступ до психології (М.О. Нестеренко). Треба було ретельно готуватися до семінарських занять Н.О. Бурейко: виконувати тестові завдання, писати реферати та вчитися презентувати їх своїм однокурсникам. Під час підготовки до занять я використовував традиційні пошуки рекомендованої літератури у факультетській бібліотеці та, звичайно, в Інтернеті. Звісно, хвилювались, як будемо складати першу сесію, але з кожним місяцем першого семестру впевненість у собі, у власних можливостях зростала. Тож сесію склав добре, як і більшість моїх однокурсників.

До речі, як повідомили в деканаті ф-ту, зимову заліково-екзаменаційну

сесію 2017–2018 н. р. на І курсі факультету психології і соціології (денна форма навчання) усі 52 студенти (100%) склали позитивно. На 74–100 балів — 12 осіб (23,1%), з них на 90–100 балів — 3 студенти: Анна Новицька (12-СР група, спец.: «Соціальна робота»), Альона Сініченко (12-СР група, спец.: «Соціальна робота») та Тетяна Архарова (14-П група, спец.: «Психологія»).

Думка

ПОЩАСТИЛО З НАСТАВНИКАМИ

Ще з дитинства я захоплювалася вивченням англійської та німецької мов, тому вирішила продовжити заняття улюбленою справою в ун-ті. У школі мені завжди не вистачало часу на прогулянки з друзями, спорт і навіть читання книг. Було дуже важко у випусковому класі. Я хвилювалась за своє майбутнє, тому старалася з усіх сил. Озираючись назад, я розумію, що всі мої зусилля були не даремні.

Університетське життя дуже відрізняється від шкільного. Багато моїх родичів і вчителів твердили про складність навчання у вузі. Окремо вони виділяли абсолютну байдужість і небажання викладачів вкласти знання в голови студентів. На щастя, мої викладачі виявилися зовсім іншими. Приємно приходити на заняття, коли знаєш, що до тебе ставитимуться з повагою, обов'язково допоможуть і підкажуть в незрозумілій або складній ситуації. Мені пощастило, що мої наставники допомагають і мотивують на вивчення мов та інших предметів. Усі викладачі знають свою справу і з задоволенням діляться з тобою всіма набутими знаннями. Мені б хотілося висловити величезну подяку О.В. Новикову і Н.Ю. Кутовій. Завдяки їм, я з найбільшим задоволенням вивчаю англійську та німецьку мови. Так само хочу відзначити цікаві і змістовні лекції І.В. Разуменко, В.В. Носенко та О.В. Радчук. Спасибі вам, дорогі викладачі, за вашу працю!

Перша сесія пройшла спокійно і без стресу, зовсім не так, як ЗНО. Я успішно склала всі іспити та вирушила на канікули. Зимовий відпочинок пройшов дуже швидко і непомітно. Я провела його за читанням книг і заняттями спортом у залі. Була можливість поспілкуватися й погуляти з друзями. Тож тепер готова до нового семестру!

Тетяна Петренко, 1 курс, факультет іноземної філології

Профорієнтаційна робота

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

11 січня на День відкритих дверей до ун-ту завітали близько 300 абітурієнтів з Харкова і Харківської області та із сусідніх областей: Дніпропетровської, Донецької, Луганської.

У холі їх зустрічали працівники відділу профорієнтації і працівники факультету та представники ф-тів. Гості вирушили на пізнавальну екскурсію до музею ун-ту.

На факультетах, поспілкувавшись із професорсько-викладацьким складом, майбутні студенти дізналися чимало цікавого про перспективні спеціальності, навчання, студентське життя і можливість подальшого працевлаштування після закінчення вишу. Абітурієнти отримали докладну

інформацію від приймальної комісії про правила прийому на 2018 рік, перелік документів, та механізм їх подачі.

Дружня атмосфера справила приємне враження на гостей ун-ту, а інформативні зустрічі допомогли вступникам визначитися із вибором майбутньої професії.

Наступний день відкритих дверей відбудеться на весняні канікулах.

Т.А. Родченко, зав. відділу профорієнтації і працевлаштування

Номінанти–2017

ПІДСУМКИ ПУБЛІКАЦІЙ У ГАЗЕТІ «УЧИТЕЛЬ»

Згідно з традицією, підбито підсумки публікацій викладачів, співробітників та студентів за 2017 рік та виявлено переможців у таких журналістських номінаціях.

У номінації «Найактивніший факультет» переможцями стали: **I місце** — український мовно-літер. ф-т (декан проф. К. Голобородько) — 32 публікації, із них 17 студентських; **II місце** — історичний ф-т (декан проф. С. Бережна) — 28 публікацій; із них 15 студентських; **III місце** поділили — ф-т славистики (декан проф. Т. Станкович) — 17 публікацій, із них 9 студентських — та ф-т іноземної філології (декан доц. В. Борисов) — 16 публікацій, із них 12 студентських.

У номінації «Найактивніший відділ» переможцями стали: **I місце** поділили кафедри інформатики (зав. проф. Л. Білоусова) та соціальної педагогіки (зав. проф. М. Васильєва).

У номінації «Найактивніший центр і громадська організація» переможцями стали: **I місце** — Спортивний клуб (голова доц. І. Кривенцова) — 11 публікацій; **II місце** поділили Молодіжний центр (кер. Н. Гриценко) — 6 публікацій та Центр первинної медико-санітарної допомоги (кер. доц. Т. Циганкова) — 5 публікацій, **III місце** поділили Центр

читання та дитячої книги (кер. доц. А. Ємець) та Музей іграшки (кер. проф. Л. Перетяга).

У номінації «Найактивніший декан» переможцями стали проф. Т. Маркіна (природн. ф-т) та проф. В. Процевський (юрфак).

У номінації «Найактивніша кафедра» **I місце** — у кафедрі загальної педагогіки та ПВШ (зав. проф. С. Золотухіна) та кафедри спеціальної інклюзивної і здоров'язбережувальної освіти (зав. проф. Ю. Бойчук); **II місце** — у каф. естетичного вихов. та дошк. освіти (зав. проф. Н. Тарарак) та каф. історії України (зав. доц. О. Гончарова); **III місце** поділили кафедри інформатики (зав. проф. Л. Білоусова) та соціальної педагогіки (зав. проф. М. Васильєва).

У номінації «Найактивніший кореспондент» призові місця розподілені таким чином: **серед професорсько-викладацького складу I місце** — ректор університету акад. І.Ф. Прокопенко — 9 публікацій; **II місце** поділили координатори з виховної роботи доц. І. Чернікова (істфак) та В. Глушич (укр. ф-т); **III місце** — у доц. А. Козлової (ф-т славистики) та доц. М. Луценко (істфак). **Серед студентів: I місце** — Єлизавета Дячкова (гол. ССМ ун-ту) — 10 публікацій, Ігор

Козирев (гол. ССМ істфаку) — полоса «Тижень історика–2017»; **II місце** — Світлана Габараєва (істфак) та Богдана Кайгородцева (ф-т славистики).

У номінації «Журналістський дебют» журі відзначило Анну Менькову (укр. ф-т), Христину Кременіцу (істфак), Анжелу Гусеву (ф-т початк. навч.), Таїсію Захарову (ф-т дошкільн. осв.).

Переможцем у номінації «За професійну спрямованість матеріалу» переможцями стали Богдан Сабельник (юрфак), Оксана Тарасенко (ф-т псих. та соціол.), Ілля Шабан (ф-т іноз. філол.).

У номінації «Закордонне стажування» відзначена стаття Євгена Левандовського (ф-т ФК і спорту) «За програмою Еразмус».

У номінації «Стилістична досконалість» відзначені статті про Г.С. Сковороду студентів ф-ту славистики Поліну Лотоцької та Аліну Кладьєвої.

За статті в рубриці «До року Японії в Україні» відзначені такі студенти-японісти ф-ту іноземної філології: Дар'я Чеботарева, Поліна Старчик, Софія Давидова та Марія Рудакова.

Підготувала Ірина Бикова, головний редактор газети «Учитель»

Музей іграшки

ІСТОРІЯ НОВОРІЧНИХ ПРИКРАС

Виставка «Історія новорічних прикрас» була відкрита 19.12.2017 р. в Музеї ІГРАШКИ на ф-ті дошкільної освіти.

Виставка викликала великий інтерес серед відвідувачів, оскільки дозволила побачити, як змінювалися новорічні іграшки за останні 100 років. Екскурсію відвідали не тільки викладачі, співробітники, студенти ун-ту, а й учні Харківської гімназії № 116 та фізико-математичного ліцею № 27, для яких було організовано та проведено майстер-класи з виготовлення новорічних прикрас та різдвяних оберегів у творчій майстерні музею. Відвідувачі виставки мають змогу не тільки побачити Дідуха та Віфлеємську зірку, що виготовив для Музею іграшки львівський майстер Орест Петрович Пиріг, але й познайомитися із символікою та історією новорічних прикрас, які спочатку несли в собі образи, пов'язані з християнством. Так, свічки символізували духовний світ, Христову жертвність; кулі — адамове яблуко; овочі і фрукти — родючість у прийдешньому році; дзвіночок — оберег, що захищає від темних сил і негараздів; зірка на верхівці ялинки — Віфлеємську зірку, що вказала волхвам шлях до новонародженого Ісуса.

Найпопулярнішими ялинковими прикрасами були істівні прикраси: горіхи, яблука та фігурки з тіста. Після революції прикрашати ялинку сурово заборонялося аж до 1935 року. А 28 грудня 1935 року в газеті «Правда» з'явилася стаття: «Давайте організуємо до Нового року дітям гарну ялинку!» Харків'янам є чим

пишатися, оскільки вже 31 грудня 1935 року саме в нашому місті відбулося перше новорічне свято, яке тривало цілих 6 годин (!) у будівлі колишнього Дворянського зібрання (зруйнована під час Другої світової війни), а новорічна ялинка була прикрашена саморобними іграшками з паперу, картону, пап'є-маше. У 1940-х роках почало розвиватися промислове виробництво новорічних іграшок з відродження — дроту.

Під час Другої світової війни святкування Нового року всіляко підтримували, адже воно нагадувало про мирний час і давало надію на перемогу й повернення до мирного життя. У хрущовські роки почали

виробляти іграшки сільськогосподарської та побутової тематики: морквини, огірки, кочани кукурудзи, а також самовари та валянки. З'явилися бурлульки та новорічні набори «Малятко» для маленьких ялинок. Отже, старі іграшки розповідають, чим жила країна в ту чи ту епоху.

Запрошуємо всіх бажаючих відвідати експозиції Музею Іграшки (вул. Валентинівська, 2, ауд. 211-В). В лютому готується до відкриття вже нова виставка «Історія ведмедика Тедді».

Л. Перетяга, куратор Музею Іграшки, д.п.н., проф. кафедри естет. виховання і технологій дошк. освіти

Спорт

РІЗДВЯНИЙ ТУРНІР «ВІДРОДЖЕННЯ»

11–13 січня в спортивній залі по вул. Алчевських, 29 пройшов Перший різдвяний турнір «Відродження» з волейболу серед жіночих команд.

Срібло у наших дівчат

У турнірі взяли участь 4 команди з Харкова, Запоріжжя та Житомира. Головний приз виборола команда «Полісся», м. Житомир (тренер А. Казмерчук), яка на 90 % складається зі студенток нашого ун-ту. Срібло у наших дівчат — команди «ХНПУ-Харків'янка», яка виступала молодим складом. Третє місце в команді з м. Запоріжжя, четверте — у Харківської команди «Рост». Усі дівчата були нагороджені особистими призами, медалями, а команди — Кубками.

Сподіваємось, що цей турнір стане традиційним, а кількість його учасниць збільшиться.

І. Кривенцова, доц., голова Спортклубу

Представляємо професію

ЦЕ МАГІЧНЕ СЛОВО «РЕДАКТОР»

Існують назви професій, які вже у своєму звучанні мають певну магію. Вимовляючи їх, відчуєш щось серйозне, переконливе, притягувальне і, головне — перспективне для людини, яка представляє одну із цих професій.

Серед акторів, юристів, лікарів, дипломатів, журналістів так само вагомо звучить і редактор: головний редактор, шеф-редактор, випусковий редактор програми. І вже уявляємо велике видавництво або радіо чи телебачення, де плідно й наполегливо, удень і подекуди вночі трудяться представники цієї дуже відповідальної професії, читаючи й редагуючи тексти книг, журналів, газет, програм, випусків. Адже будь-яке неправильно чи некоректно вжито слово чи фраза одразу впдають в око й ріжуть слух навіть тим, хто сам не дуже орієнтується в мові, а погано відредагований текст здатний викликати несправність і навіть обурення в читачів-слухачів. Так що бути редактором (звичайно ж, гарним!) — справа непростя.

Де ж можна навчитися бути редактором? Для нашого ун-ту — це дуже проста відповідь: на українському мовно-літературному ф-ті імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка. Саме тут є рідкісна спеціалізація «редагування освітніх видань». І нехай Вас не обмежує фахова спрямованість редагування: ті підвалини редакторської діяльності, що закладені в змісті навчального плану спеціалізації, є загальнобазовими для професії редактора і дають можливість здобути основну теоретичну підготовку й сформувати практичні навички роботи з текстом, успішної ділової комунікації з автором, здатності працювати з бізнес-планами видавництва.

А це — поглиблене вивчення сучасної української мови і стилістики, опанування основ редакторської майстерності й коректури, журналістики (адже редактор часто працює і як журналіст), реклами, текстознавства (допомагає в правильній побудові й структуруванні тексту). Додайте ази літературного редагування (робота з художніми текстами), деонтології редакторської справи (фахова етика редактора), набуття комунікативних компетентностей у вирішенні професійних проблем.

І звичайно ж, традиційні науково-практичні семінари зі студентами, учасниками яких стають редактори відомих на всю Україну освітніх («Ранок», «Основа»), книжкових («Фоліо», «Клуб сімейного дозвілля») та численних профільних видавництв, національних телеканалів («1+1», «2+2») і харківського радіо. На цих семінарах відбувається цікаве й корисне спілкування на важливі, часом непрості для професії теми. До речі, у нашому місті дуже багато видавництв, тож комунікативні й грамотні редактори (або коректори) завжди потрібні. І ця робота має перспективи не лише для особистого кар'єрного зростання, а й матеріального. А це вже подвійна успішність.

Тож будьмо на вістрі часу разом! Український мовно-літературний факультет чекає на тих, хто прагне соціально активного, цікавого професійного життя у вирі людей, подій і мови.

О.О. Маленко, д.ф.н., проф., зав. каф. україністики і лінгводидактики

Тижень Закоханих–2018

3 12 по 16 лютого в нашому ун-ті буде проходити Тижень закоханих «ХНПУ — планета кохання». На Вас чекають: дебатний турнір, тренінги, інтелектуально-розважальні ігри, благодійний ярмарок, флешмоб, speeddating, майстер-класи, РАГС, творчий вечір та багато іншого.

Спілка студентів та молоді університету запрошує всіх бажаючих взяти участь у заходах та приєднатися до сквородинівської родини лідерів!

Є. Дячкова, голова ССМ ун-ту

Головний редактор
Ірина Бикова

Редактор Юлія Лебененко
Дизайн, верстка
Василь Березовський
Коректор Олена Карпенко

Газета зареєстрована в управлінні
з преси Харківської обласної
адміністрації. Свідоцтво
№ ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети
ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168,
м. Харків, вул. Валентинівська, 2,
корп. А, кін. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються,
не повертаються. Думки
авторів можуть не збігатися
з думкою редакції.

E-mail редакції:
uchitel_hnpu@ukr.net
Видається українською
та російською мовами

Надруковано в друкарні ТОВ «Юка
Оптіма» вул. Сім'ї Сосніних, буд. 3,
оф. 601, м. Київ, 03680.
Тираж 500 прим.